

בנתיב הייסורים הפוסט ציוני - זאב שטרנהל ב- הארץ: "הציונות של מחר" - (15.9.1995).

הציונות חותרת לבית לאומי מוכר ציבורי חוקתי עבור העם היהודי בארץ ישראל. כך הצהירה "תוכנית באזל" ועל פיה כמה מדינת ישראל. עם קום המדינה הציונות גמרה את תפקידה, שהיה לפלס את הדרך להקמת הבית הלאומי, ומה שקרה בהמשך כבר יסופר, כדברי אלטרמן, בתולדות ישראל.

המיתוסים של אותם ימים נרקמו לרוב, ובדרך כלל לא באופן חיובי, ע"י עיתונות צהובה; היכן קיימים מיתוסים - הרי אנו נמצאים כבר בעידן בו הכל כתוב שחור על גבי לבן. המדינה הצעירה פעלה תמיד תחת אילוצים, ולא רק ביטחוניים, שמנעו ממנה מראש לעצב מדיניות חברתית כלשהי. תוכנית חינוך מקיפה חילונית, הנקיה מרפורמים (היו לנו רפורמים?) אין אפילו בכוחה של מדינה שבראשה מר"ץ להגשים וכל אחד יודע את הסיבות. אך גם לשכבת הצדקנים, החותרים לטוהר הנצחי ולציווי הקטגורי, היסטוריונים חדשים מנתצי מיתוסים שלא היו ולא נבראו, תרמו את חלקם ע"י בקורתם ההרסנית עד כדי שלילת זכותנו הקיומית, בהריסת התפישה החברתית של היישוב, שבשנים הראשונות לפחות הושפעה מנורמות תנועות ההתיישבות העובדת. תחת זה נחשפנו, בודאות ביולוגית כמעט, לצמיחת וירוס הפופוליזם והפונדמנטליזם מהזן הפרימיטיבי והאליים ביותר, שמאיים היום לגבור עלינו. מי מדבר עוד על חינוך חילוני, על חברה מתוקנת?

חברה אידיאלית אינה קיימת ומעולם לא התקיימה. החברה, שהייתה האידיאלית בעיניכם, מתקני העולם, התפוררה והתמוטטה ב-1989 והשאירה אחריה טבע הרוס וזוהמה סביבתית ומיליוני עמלים חסרי כל ומרומים, כשמציאות מכוערת מטיחה אל פניהם את האמת המפלצתית "There is no free lunch! There never was":

לא רק לחלמנים וירוקי הקצף בימין, אלא גם במחנה "האוטופי" שמנגד צריך להתחוויר, שקיום מדיני וחברתי כאחד אינם מתבססים על מקסם שווא, אלא רק על השכל הבריא.

ועל חלב שטרם נשפך (דורון רוזנבלום, מוסף "הארץ", 15.9.1995). אם כי אין בכלל וודאות, שלשימוש בדימתיל סילוקסאן בחומר חיטוי של מכלי חלב השפעה מסרטנת, מצאה עיתונות ערב רעשנית עילה לשלהב פאניקה ציבורית, כאילו דובר לפחות בלוחמה כימית מתקרבת. נעים מאוד לרמוס ולהכפיש, לא מפעל כלכלי, שוודאי חזק דיו כדי להתגבר על הפרסומת השלילית שבתקלה בתהליך ייצור, אלא לרמוס סמל, רעיון, בקיצור "מיתוס", כיאה לפוסט-ג'ורנליסטים של ימינו, שמתגדרים ב"תקינות הפוליטית." "תנובה" - זאת לא מיתוס, כפי שהפלמ"ח לא פורק בגלל חובות הקבוצים וילדי תנובה אינם עוסקים בהפרטת החינוך. סקריבנטים למיניכם, הפסיקו לבלבל את הציבור! אין צורך לירוק תמיד אל תוך באר העבר כדי להוכיח את זקיפותכם בהווה. על גבעת התמר מתנוסס נס החלוציות?